

LA BANDERA REGIONAL

SETMANARI TRADICIONALISTA

ADMINISTRACIÓ:

Carrer d'Aragó, 252, prel. 2.^{aa}

Despatx: de 10 à 12 y de 3 à 6

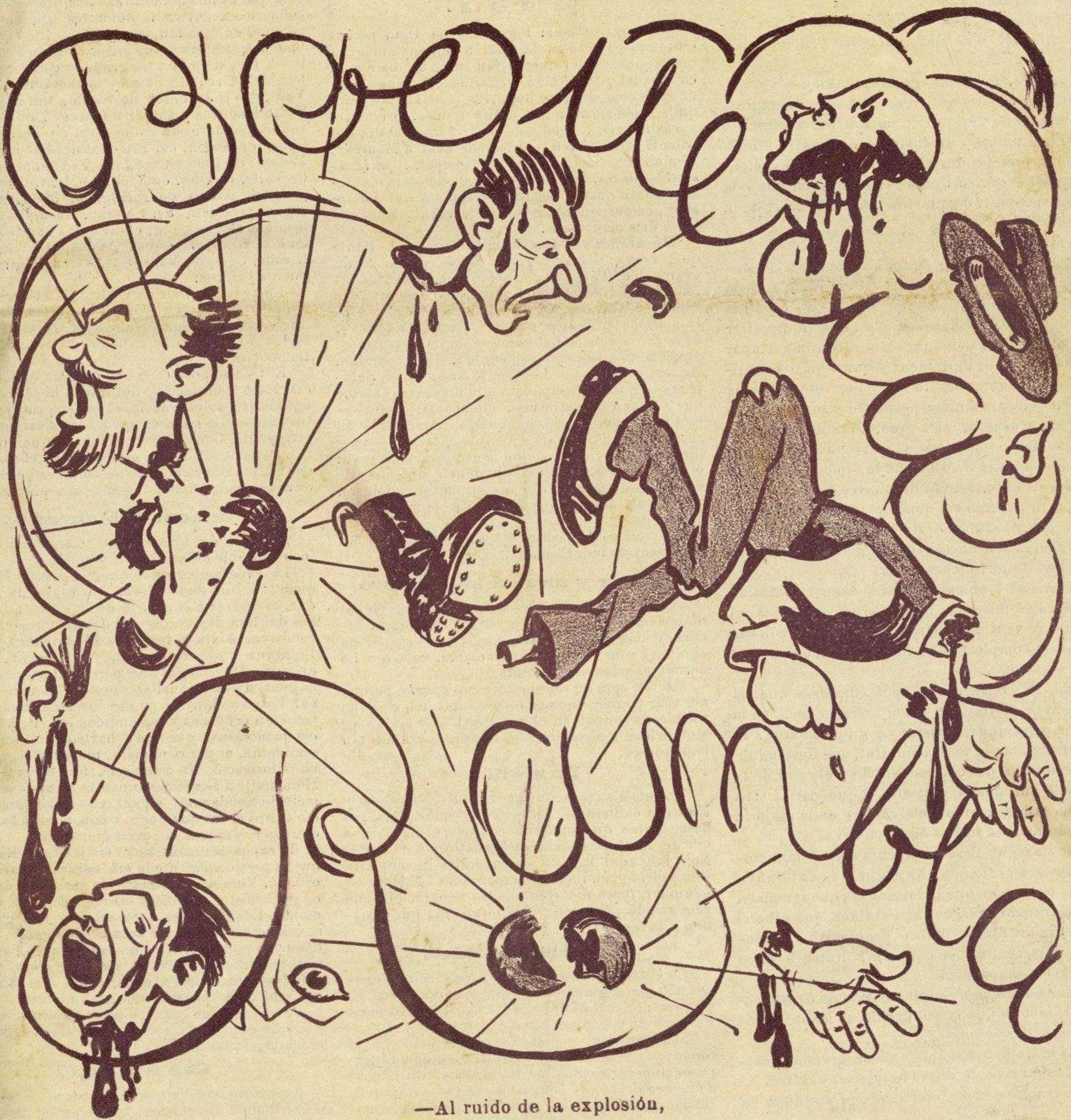
SUSCRIPCIÓ:

Un any. . . . 6 Ptas. — Mitj any. . . . 3 Ptas.

Número solt, 10 céntims

Tip. Lit. Fiol y C.º · Pasatge S. Joseph

¡SALVE!

—Al ruido de la explosión,
la Assamblea Catalana
saludo con efusión.

La Assambla Catalana

Els enemics de Catalunya, fent chor als grupets, cada dia mes insignificants dels pessimistes y dels envejosos, n' esperaven un fracás, una cosa petita, migrada, sense transcendencia.

Algúns altres de la mateixa corda se fregaven per endevant les mans de goig en previsió de possibles topades de determinats elements que produïssin qüestions y dissidencies y, en definitiva, la desfeta de la Solidaritat.

Uns y altres s' han tallat de mitj á mitj, perquè els que aquestes coses esperaven son els que per tossuderia obstinada ó por mala voluntat ó per llastimosos prejudicis, no han sabut compendre fins ara lo que és y lo que significa la Solidaritat en la situació actual del problema catalá.

La Assambla ha sigut gran, mes gran de lo qu' esperaven sos organitzadors, ja que la asistencia y representació de regidors y diputats provincials de tot Catalunya ha estat veritablement extraordinaria.

La Assambla ha sigut de unió, de armonia, de Solidaritat.

Tan gran y tan armónica com la festa memorable del 20 de Maig, com les brillants eleccions de 21 de Abril.

L'acort prés, qu' era indubtablement el que s' imposava atenent abans que tot als sagrats interessos de Catalunya, ho fou per aclamació.

Els firmants y defensors de les quatre proposicions presentades no tingueren inconvenient en posarse d' acort pera refundiries en una sola proposició, a fi de que fós unánim l' acort de la Assambla.

Y unánim sigué.

Els representants de tot el poble catalá, congregats en aquell sumtuós Palau que l' amor á Catalunya ha bastit, varen ratificar als diputats y senadors la confiança que en ells va dipositar el poble, varen demanar que tornin á ocupar son lloch en el Parlament y que lluitin enérgicament, ab totes les forces y per tots els medis que les circumstancies permetin y son patriotisme els aconselli, pera que, ab la derogació de la llei de jurisdiccions y el reconeixement de la personalitat de Catalunya, quedin satisfets els ideals autonómichs del nostre poble.

De la Assambla, donchs, ne surti quelcóm més que la ratificació de confiança als diputats y senadors y la norma de conducta en lo referent á la llei de jurisdiccions.

De la Assambla ne surti el clam unánim de Catalunya demanant als Governos centralistas el reconeixement de la nostra personalitat y la satisfacció complerta dels ideals autonómichs del nostre poble.

En sa conseqüencia, pot afirmar-se que, si s' aprova la llei de Administració local en la forma plantejada, Catalunya anirà de dret á la constitució de la mancomunitat, que fora indubtablement un pas trascendental en el camí de la ansiada autonomia catalana, y que daría, sens dupte, la hegemonia dels carlins en la majoria d' ajuntaments forans de Catalunya.

No ha sigut Barcelona, com alguns maliciosos fins ara pretenien, ha sigut y és Catalunya y tots els pobles que la formen els que reclamen la constitució de la unitat catalana que esborri de fet la artificiosa divisió provincial; y responent á la realitat ens presenti dintre l' Estat espanyol tal com sóm.

La Assambla ha sigut també una demostració brillant de que la Solidaritat se manté ferma y compacta com may.

No hi ha hagut radicals ni conservadors, dretes ni esquerres. L' un no ha vensut al altre.

Se tractava dels interessos de Catalunya en

un assumpte trascendental que á tots en comú afecta, y per aixó no hi hagué mes que catalans.

Per aixó sigué síntesi del acte y de les aspiracions de tots aquell crit de ¡Visca Catalunya! donat per en Prat de la Riba y contestat en massa pel públich ab entusiasme indescriptible.

Mereixen l' agraiment de tots els bons catalans els centenars de regidors vinguts la majoria de pobles apartats, sense reparar en sacrificis, pera contribuir ab sa presencia á la major grandiositat de la Assambla.

Pochs pobles poden, com el nostre, mostrar en un curt espay de temps tres actes de tan alta cultura cívica com els memorables 20 de Maig, 21 de Abril y 29 de Juny.

Tots ells son honor del poble catalá y penyor de próximes victories decisives.

JORDI PICAROL

L'APLECH PATRIOTICH DE MANRESA

¡Prou!

¡Carlins catalans: Per amor de Deu, poseu quietos una vegada á la vida, á lo menys mentres duri aquesta calor que'ns feu suar, diumenge, la cansalada! ¿Que voleu matarnos? Tingueu una mica de compassió de nosaltres, y deixeuos tranquils, sols sigui una mesada ó dues. Si continuessiu aixís... ¿qué més, casi, friem el día del triomf? ¿Qué voleu més? Hem anat á Manresa, hem entrat triomfalment, hem ocupat... *pacíficament* la plassa, hem conquistat el cor dels manresans ab la nostra actitud correcta, ab el nostre seny, corresponent aixís á la civiltat y á la noblesa dels manresans.

Maravellós espectacle el del diumenge. Poble que, com el de Manresa, aixís se porta, és un gran poble. Partit que fassi lo que nosaltres férem, és un gran partit. L'admiració dels diputats comte de Rodezno, Alcocer, Salaberry y de les comissions vingudes de totes parts d'Espanya, és la prova més concluyent de la importancia de aquella manifestació espléndida, incomparable. Aquest ordre — me deya entusiasmat en Salaberry—aquesta disciplina d'una massa tan enorme que's mou á la vostra veu, m'encanta. ¿Quin secret teniu pera realisar aquests miracles? — El secret está en el cor dels carlins catalans — vaig dirli. — El mérit no está en la comissió executiva: el mérit és dels carlins, que tenen una forsa de voluntat admirable, que fins supleixen ab el seu bon sentit, les faltes y els oblots de la comissió executiva.

¡Visca'l poble carlí catalá que'ns fa quedar tan bé devant de tota Espanya!

Repicar y anar á la professó

Aixó, que diuen qu'és un impossible, no pot ni deu serho pera mí: vaig ser un dels organitzadors, y haig de ser un dels cronistes. Vaig fer de capita, y vaig fer d'*espanta-mosques*. Sinó que ho diguin les nostres autoritats.

Ab tot, com no vaig pendre cap *apunte*, porque no vaig poguer, ho aniré retratant tal com ho tinch estereotipat en el meu cervell, y aixís vaig á oferirho als meus lectors, sempre, pera mí, tan bondadosos.

La vigilia

En tots els trens que arribaven á Barcelona y Manresa el dissapte, venien comissions. Casi pot assegurar-se que sumaven centenars els carlins que de fora de Catalunya assistiren á la festa. No'n faig aquí la llista, porque fora incompleta y'm sabria greu incorre en omissions. A Manresa solament, foren una trentena les delegacions que vam saludar, ignorant, fins allavors, que assistien á la festa.

Els trens especials

En el tren que sortí d'aquí á les cinch hi anaven 450 correligionaris. La alegría era grossa. El tren recullia carlins en totes les estacions, formant un nucli de 600 al arribar á Manresa.

El segon tren, que sortí á les sis del matí, el formaven 24 cotxes; 1200 carlins! Dels cotxes penjaven uns cartrons que indicaven el lloch hont debien col·locarse les comissions de les comarques catalanes, societats de Barcelona, premsa, auto-

ritats y delegacions. Hi havia redactors de 27 periódichs, entre Barcelona y Madrid, lo qual prova la importancia que donaven al acte els nostres mateixos adversaris.

Hi havia dos cotxes de preferencia, ocupats pels senyors següents:

Sr. Quefe regional, don Joseph E. de Janer.

Senadors: Sr. Bonmatí, (el Sr. Duch de Solferino sortí en l'altre tren).

Diputats á Corts: Srs. Comte de Rodezno, Alcocer, Salaberry, Marqués de Tamarit, Junyent, Bordas, Alier, Bofarull. (El Sr. Llosas no pogué assistirhi).

Diputats provincials: Srs. Pericas, Pelfort y Argemí.

Generals carlins: Srs. Sabater, Martinez Vallejos, Oriol y Mestres.

Además hi anaven els Srs. Simó (de Valencia), Larramendi (de Madrid), Baró de Vilagayá, Fortuny, Sivatte, Baró de Aibi, Prat Maignon, Gelabert, Sitjar, Salellas, Vives, Ramonell, Villarnau, Arbós, Trias (J.), Puigrefagut, de Mas, Gambús, Anglada, Viza (J.), Gustau Sanchez, administrador del *Correo Español*, alguns altres que ara no recordo, y la comissió executiva, composta dels Srs. Trias, Puiggrós, Roger de Lluria, Darnaude, Gaspar, etc.

La organizació del tren fou cosa fácil, gracias á la manera com ho tenia preparat en Jaume Arbós, que es una notabilitat en aquestes coses. La comissió executiva li dona les gracias pel seu concurs en cosa tan importanta. En aquest tren hi anaven les bandes de música de «La Margarita», la del Circol de Montroig, la de cornetes y tambors del Circol de Sans y ls chors del Circol de Valls, de la Joventut de Sarriá, del Patronat de Santa Madrona y Circol de Sans. També hi anaven les banderes de la Joventut de Barcelona, de Sans, de Sarriá, del Patronat del Poble Sech, de Mataró, de Plá de Cabra, de Tarragona, de Reus, de Valls, de Olot, de Vich, de Montroig y de Capellades. Ab els de Tarragona, hi anava el seu digne president Sr. Serrano. Acompanyaven la bandera de Montroig, els senyors Marqués de Tamarit, Oriol, Mestres, Avellá, Bernat, Olesa, Escoda, Compte, Valls, Sas, Vicens, Saludes, Figueras y altres.

Entre molts d'altres venien en el tren les senyores de Janer, Junyent, Viza, Trias, Plaça y les senyoretas de Janer, Vilagayá, Albi, Gelabert, de Llanza, Bobadilla, Sabater, Bonet, de Miró y Ramonell.

El tren se posá en marxa á l'hora indicada. En casi totes les estacions del tránzit hi sortien correligionaris á saludarnos. Tot era alegría, joya, entusiasme. De quan en quan, les músiques tocaven, y allá, lluny, lluny, al cap d'aquell interminable tren, mitj ofegat per la fressa del convoy en marxa, ressonava el só de les cornetes de Sans que dava al quadro una nota per demés pintoresca.

Ja som á Manresa

¿Qui descriu, ab veritable color, aquell quadro incomparable de moviment y vida?

La experiencia de lo que 'ns passá á Manlleu, quan l' aplech de la Gleva, ens sugerí la idea de que, al arribar á la estació de Manresa, ningú baixés del tren fins á saber l'ordre de formació de la comitiva. Aixís va fer-se, y aixó simplificá la cosa. Figureus un llarch andén, plé de gent, que hi aboquen d'un plegat 1200 persones! ¿Qui arrenca la gent, d'entre aquelles apretors de carn humana? Perxó á Manresa pogué formarse la manifestació tan ordenada y espléndidament. Perxó deyen els manresans, que may havien vist una cosa semblanta, ni per el número, ni per la regularitat en la formació. No crech que, fora de la festa del Homenatge á Barcelona, quan la primera manifestació de Solidaritat, s'hagi vist á Catalunya, de molts anys, res que pugui compararse á la nostra entrada á Manresa el passat diumenge.

El cap de la manifestació era já dintre Manresa, que la presidencia d'ella era encara dintre de la estació. Vora un kilómetre de carretera atapat de gent nostra, desafiant els raigs d'un sol abrasador. Les músiques tocaven, y á son compás, aquella serpent humana avensaba depressa, fugint d'aquells raigs cremants que'ns robaven l'aire.

Els carrers y balcóns plens de gent que'ns saludava ó'ns mirava encuriósida. Tot Manresa ens rebé al carrer ab la més gran cortesia.

Els balcóns de casa'l diputat á Corts Sr. Soler y March eran plens, saludantnos als coneguts ab el major afecte.

Cap á la Seu

La manifestació entrá á la Seu ab el següent ordre: Banda de música, banderes de Balaguer,

Berga, Sant Llorens, Mont-blanch, Borjes Blanques y Capellades. Altra banda de música y les banderes de Igualada, Mataró, Olesa y Olot. Banda y bandera de Montroig. Banderas del Patronat de Santa Madrona, Pla del Cabra, Reus, Sant Pere de Torelló, Sans y Sarriá. Banda de música y les banderes de Valls, Vich, Ulldesona, Girona, Lleyda, Tarragona y Barcelona ab la banda de «La Margarita» de Gracia y la de cornetes y tambors de Sans. Segueix la bandera de la Joventut Carlina de Manresa, ab un'altra banda de música, tancant la comitiva els diputats, senadors y comissions.

Ara calculeu el contingent que aixó representa. Ara considereu que hi havia bandera que anava acompanyada de 700 carlins, y sumeu, unes ab altres, y digueume: quin partit pot fer un acte aixís? Quina agrupació política pot portar una tan grossa multitud a sols una hora lluny de Barcelona? Cap. Solament el lerrouxisme, en els seus bons temps, pogué portar tanta gent al Coll, gastant 10 céntims de tranvía. Nosaltres, sense tants escarafalls, y descomptantne els pobles del voltant de Manresa, hem portat a n'aquella ciutat, solament pels ferrocarrils, 7000 y pico de correligionaris, gastant, pel terme mitj, deu pessetes per barba.

Sobre aquets 7000, sumeuhi els carlins de Manresa, els dels pobles dels voltants, els arribats a Manresa el dia abans, els moltíssims vinguts de més lluny en 206 y tants carruatges (solament de Vich n'hi havia deu ó dotze) y us trobareu ab un contingent que un no s'atreveix a estamparlo, per semblar impossible. Per omplir teatre, cafés, plasses y carrers de Manresa, invadint per complert una tant gran ciutat, se necessiten mils y mils de persones.

El qui sápigua de contar y calcular, que conti y que calculi. A nosaltres ens basta que la premsa de Barcelona digui, com «El Liberal»: *La ciudad de Manresa presentaba animadísimo aspecto.* Com «La Publicidad»: *A Manresa acudieron elementos de todas las comarcas y representantes de todas las regiones. La fiesta resultó muy lucida.* Com «El Poble Catalá»: *Son gent entusiasta els carlins. L'Aplech de Manresa resultá forsa lluit. Els trens portaven a Manresa nombrosos contingents. A peu y en carros també s' dirigí a l'Aplech una considerable gentada. A Manresa l'animació era gran. Per carrers y plasses de la vella ciutat no's veien més que grupus d'homes ab boines vermelles ó blaves.* Com «La Vanguardia»: *La fiesta organizada por el partido carlista se verificó en Manresa con extraordinaria concurrencia é indescriptible entusiasmo.* Y tots els diaris ho diuen per l'estil, sense que puguin flexar el número total, per la impossibilitat de ferho devant d'un acte de proporcions tant grosses.

Els carrers de Sant Francisco, Sabateria y de Sobrerroca, estaven adornats, alsantse a sa entrada archs de triomf ab dedicatories a nostres minories.

La funció religiosa

Les grans naus del temple s'anaven omplint d'un riu de gent. A mida que anaven entrant les banderes, se colocaben a les branes de la Cripta. Al presbiteri s'hi colocá la de Manresa, que anava a ser benehida, dantli guardia d'honor les de les quatre provincies catalanes. La iluminació era esplendida. Mentres la comitiva entrava, sonava l'orga del temple y l'acte s'anava fent imposant. Quan la comitiva presidencial estigué col·locada al presbiteri, comensá la Santa Missa. Al elevar Deu les músiques y l'orga romperen la Marxa Real. ¡Quin quadro més sublim, de tan sana grandiositat! Els fills lligítims dels héroes del Bruch, acotaven el cap devant de Deu; élls, que l'aixequen tan seré y tan orgullós en els camps de batalla, devant del enemich!

Acabada la Missa fou benehida la bandera de la Joventut Carlina manresana. Sostenia la bandera l'amich Ignasi Parés. El Sr. Quefe regional fou el padrí. L'ilustre Arxipreste de Manresa, Doctor Alabern, li doná la benedicció, pronunciant una sentida oració, recordant la fé que animava als héroes del Bruch y l'amor a la Patria que inflamava els seus cors valerosos.

Seguidament la capella de música entoná el Te-Deum, a gran orquesta, acabat el qual la comitiva oficial passá a la Casa-Rectoral a saludar al Doctor Alabern. ¡Cóm vaig abraçar-lo! Feya anys que no l'havia vist, y al reveurens vam sentir mútua alegria. ¿Encara ets el tremendo Joanet d'aquells temps?—va dir-me.—Encara—vaig contestar al qui, més de cent voltes, havia sigut el meu sabi mestre y meritíssim consultor.

Mestres ens despediem del Doctor Alabern, per sota 'ls balcons passava la multitud entusiasmada,

al só de les bandes y entre aplausos delirants. La manifestació se dirigia a la plassa, hont ja no s'hi podia entrar sinó obrintse pás a cops de colses.

A Casa la Ciutat

Costant no pochis esforços, pogué al últim atravessar la plassa l'element oficial y ficarse al Palau municipal. L'Alcalde, senyor Armengou, y 'l diputat senyor Soler y March, feren atentament els honors de la casa. Vam visitar les dependéncies, y tot seguit de firmar tots en el llibre de visites, vam firmar l'artístich pergami en el qual la Comunió Tradicionalista dirigeix un afectuós saludo a la M. L. y M. N. ciutat de Manresa, ab motiu del Aplech patriótic que les Joventuts Carlines celebren en honor dels Héroes del Bruch.

El pergami és una obra d'art notabilíssima, en la qual s'ha lluit de debó el Sr. Torras Farell.

Una volta l'ha firmat l'element oficial y comissió executiva, se'n fa entrega al Alcalde, pronunciant el Sr. Argemí, en nom dels carlins, un patriótic discurs que contesta el Sr. Armengol ab un parlament eloquentíssim, celebrant que la Comunió tradicionalista s'associés a les festes del gloriós Centenari y fent vots pera que, tots units, salvéssim a la patria.

El Concert

Mentres a Casa la Ciutat tenia lloch la interessant cerimonia y anaven firmant les personalitats del carlisme en l'album y en el pergami, abaix a la plassa tenia lloch el concert, pels chors y bandes.

Com a final, se cantá l'Himne patriótic.

No'n diria una paraula, per tractarse d'una cosa en que jo hi tinch part; pero ni els lectors hi tenen cap culpa que jo sigui l'autor de la lletra, ni l'amich Lambert ha de pagar els plats trencats, ni's mereix que no'n fem esment, sent ell, més que jo, pare de la criatura.

Que parli, donchs, *El Correo Catalán*.

«El Himno patriótico»

Es una magnífica página musical, de corte popular, con energía en los contrastes, que mereció unánimes aplausos hasta el punto de tener que ser repetido para acallar los que se prodigaron al director de los Coros y autor de la música maestro Lambert.

La letra, asimismo, resulta enérgica expresión del altísimo sentimiento de amor a la Patria, habiendo sido también muy felicitado por ello el señor Roma.

Conforme anunciamos fué cantado por los orfeones asistentes al acto, con acampañamiento de la banda de música de *La Margarita*, de Gracia.

Si se tiene en cuenta que los coros tradicionalistas se nutren especialmente de obreros que dedican al cultivo del arte el tiempo que roban a su descanso, el aplauso a nuestros coristas debe ser a la vez que entusiasta por su mérito de gratitud a su obra.

Los coros que cantaron el himno fueron los de Sarriá, Pueblo Seco, Berga, Olesa, Las Borjas, Vich y parte de los orfeones de Manlleu y San Hipólito, formando un conjunto de más de 200 voces.

En atención al éxito que obtuvo, y obedeciendo a reiteradas peticiones de algunos diputados que no pudieron oírlo a causa de la entrega del pergamino conmemorativo al Alcalde de Manresa, se convino en que se cantara antes del meeting.

A instancias d'alguns individus de les comissions de fora de Catalunya, posaré m lletra castellana al Himne pera poguer ser cantat a tot arreu.

Cap a dinar

Les fondes plenes, els hostals atapahits de concurrents. A la fonda de Sant Domingo, al Euterpe y en altres, s'havien de fer tandes, lo qual no era pas gaire agradable pels que havien d'esperar que'ls altres s'atipessin. Pero ab tot, tothom estava content del éxit de la festa, y aixó sol mareixia prou que's donés tothom per satisfet.

La comitiva oficial *dinava* en un salonet que comunicava ab els altres salons hont dinaven 250 correligionaris. Hi havia joya, alegria, entusiasme y... gana.

A les tres, encara dinaven els de la segona tanda. A la taula els sorprengué l'espatx de la tronada a la plassa. Y després de la tronada vingué sardanes, y música al Passeig, y música al

Circol, hont la gentada era inmensa, no poguent-shi donar un pas.

A les quatre, era Manresa un formigueu de gent. Pels carrers y plasses circolava a dolls la vida y el moviment.

Y en aixó, ni un soldat, ni un guardia civil, ni un policia enlloch. Y és que'l Govern ja'ns coneix, ens coneixen ja les autoritats liberals que saben y diuen que allí hont hi ha una multitut carlina en acció legal, és ahont l'ordre y la tranquil·litat no perillen.

El mitin

Fou un acte plé de grandiositat. Figureus un teatre adornat ab tota mena de banderes, gran, molt gran, molt més que'l Tivoli de Barcelona. Y figureusel plé a vessar, ab butaques hont hi seyen dues persones, ab cadieres hont hi havia tres homes enfilats. *Passillos* y recóns plens y ab cosos premsats com sardines. Vaig provar de contar els caps y'm fou impossible. Vaig contar solament els que hi havia al escenari, y aixó us daré idea de com estava aquell local. 137 caps sortien per detrás y costats de la presidencia. Els bastidors, plens; les troneres plenes, tot plé de gom a gom.

Una onada de gent ne sortia, cansada de no veure ni sentir res. Una onada n'entrava, esperansada de trobarhi lloch, veyent la gent que'n sortia. Era com si del mar en sortís un riu, que'l mar quedaria com abans y com sempre...

Presidia el Sr. Quefe regional. M'abstinch de nomenar els qui li feyen costat, per no repetir noms y per no incorre en omissions, però hi eren... tots.

El Sr. Trias, en nom del Quefe regional, dona per obert l'acte. L'amich Gaspar dona compte de les adheccions que son: 182 societats, 283 juntes y 38 periódichs.

EL SR. ARGEMÍ: Aquest simpátich diputat provincial, fill de Manresa, parla en nom dels manresans. Fa la presentació dels oradors. Diu que la festa es de pau, que som adoradors de les glories passades y rebutja'l dictat de partit polítich, tal com s'entén avuy. A ningú—diu—volém cedir el primer lloch en la defensa de la Patria. Culpa als actuals partits governamentals d'haver trossejat a la Patria. Fa una pintura bellíssima dels fets que commemorém, y acaba felicitant als assistents al mitin y donant les gracies al Alcalde de Manresa per la amabilitat y deferencia ab que'ns ha rebut.

(Grans aplausos coronen el seu entusiasmátich discurs).

EN LARRAMENDI. Parla el distingit advocat en nom de Castella. Agraheix els aplausos que li dediquém perquè'ls veu dirigits a totes les regions espanyoles.

Vosaltres, els catalans, teniu l'heroisme dels vostres avis que al Bruch derramaren la sanch per la salvació de la patria espanyola. Fa una pintura acabada del obrer carlí, que és creyent y veu en el cristianisme la solució dels conflictes socials. Agraheix la hospitalitat rebuda en terres catalanes y s'aferma en la creencia de que aquí's sent veritable amor a Espanya y que es absurdó parlar del separatisme dels catalans. (El senyor Larramendi és ovacionat.)

EL SR. SANCHEZ. Parla en nom del *Correo Español* y de tota la premsa tradicionalista. Diu que avuy la premsa es la millor arma de combat y per medi d'ella podém inculcar al poble'ls nostres salvadors principis y les nostres doctrines. Diu que si tothom capís la importancia que la premsa te, tothom la protegiria com un deber sagrat en aquests dies de lluites fortes. (Es molt aplaudit).

EL SR. ALCOCER. Jo só un soldat, no un orador—diu—Peró parlaré pera darvos les gracies en nom de Castella la Vella, y allí diré jo la grandesa y la esplendidés de la gran festa qu'estém celebrant. Acaba donant un visca que la multitut contesta entusiasmáticament. (Molts aplausos).

EN JUNYENT. L'eloquent diputat per Vich s'expressa enérgicament. Diu que fa cent anys que a la plassa de Manresa s'hi feu un foch pera cremar el paper sellat francés com a protesta del jou del exercit invasor. Fa cent anys que en les penyes del Montserrat s'hi alsá potent l'esperit de la Catalunya, batent als batallóns francesos. Donchs avuy hem vingut a n'aquesta noble ciutat a encendre la foguera hont volém cremarhi les lleys despótiques del corromput centralisme.

Els carlins som els hereus directes dels héroes del any vuit, els que servém dintre del cor el record de aquelles gestes glorioses que han immortalisat els nostres avis. Nosaltres volém que'ls lleons de Castella, les cadenes de Navarra y les barres catalanes siguin, juntes, el compendi y

AL SÓ TOQUEN

Ells vinga saltà y ballà
 mentre el *trust* sona que sona. *¿Serà qu'ells son uns ximplets?*
¿Es que el trust te bona bossa?

continuació de les glories de la patria espanyola. (Al Sr. Junyent, qui havia sigut ja forsa aplaudit, se li tributa una coral ovació).

EL SR. MARQUÉS DE TAMARIT. Sento—diu—una intensa emoció al dirigirvos la paraula. Jo no tindré grans mèrits, però tinch cor y estimo la terra dels héroes del Bruch, á aqueixa terra hont s'aixeca l'hermós monestir del Montserrat, alberch de sabis religiosos, però que tant y tant s'assembla á una fortalesa. Nosaltres, els carlins, representem la Tradició, reliquiari hont se guarden totes les grandeses de la patria. Els héroes del 1808 vanceren al exèrcit invasor, però aquí está encara la Revolució qu'hem de vencer nosaltres pera restaurar el Drèt y l'ordre conculcats. Volém ser una comunió d'héroes, lluitant sempre per la pau y la justicia, y mirant sempre cap á Venecia, hont está l'august Quefe que pot salvar definitivament á Espanya. (Grans aplausos).

EN BORDAS. Comensa el jove diputat per Berga saludant, en catalá, als reunits; y tot seguit parla en castellá, com un honor tributat als vinguts de fora Catalunya. Exposa en Bordas, en eloquents paragrafs, lo que és el carlisme y lo que volém els carlins. En la nostra santa bandera s'hi sintetisen les llibertats regionals y la autonomia dels pobles, que Don Carles ha jurat respectar y defensar. Aquest intens moviment de protesta del poble catalá, és la guerra santa al centralisme y á les concupiscències dels partits governamentals. Nosaltres—diu—fills dels héroes del Bruch, volém lluitar, com éills, contra la revolució triomfanta; nosaltres, com éills, volém lluitar per la fé; nosaltres volém també defensar á la patria, que tants invocan y pregonen, però que poch la defensen ab verdader sacrifici. Volém, junt ab les demés regions d'Espanya, tornar á la patria els dies de benauransa y esplendor, y ferla rica y plena com ho fou en altres temps gloriosos. (Forts aplaudiments coronen el discurs del senyor Bordas).

EL SR. COMTE DE RODEZNO. El digníssim diputat per Aoiz dirigeix un saludo afectuós á la Ciutat de Manresa y als assistents en nom dels carlins de Navarra. Diu que l'entusiasme, l'acte hermós que s'está realisant y recomana que 's continúhi treballant ab fé y voluntat ferma pera conseguir el triomf de nostres ideals y de les doctrines que hi ha simbolisades en nostra Bandera. (Llarchs aplausos).

EL SR. ALIER. Les batalles guanyades pels héroes del any vuit contra els exèrcits de Napoleón, més que á altra cosa, se dehuen á la eficàcia dels sentiments religiosos de que estaven possehits el nostres avis. La fé del nostre poble triomfá sobre l'invasor en aquells fets heróichs. Explicá lo que son els diferents pobles de la nació espanyola, y ab frase vibranta de convenciment, dona idea clara de lo que és el regionalisme, afermant la personalitat de les regions sense detriment de la integritat de la patria espanyola. Diu que no parlará més, perque suposa possehit á l'auditori del viu desitj d'escoltar la vibranta y eloqüent paraula dels senyors Simó y Salaberry. (Grans y perllongats aplausos).

EL SR. SIMÓ. L'eloqüent diputat provincial per Valencia és saludat al apareixer en la tribuna, ab llarchs aplausos. Diu que'ls aplausos que se li tributen els envia coralment als tradicionalistes valencians. M'haig d'expressar—diu—en ma nadiua llengua, afermant aixís la substantivitat de la regió valenciana, que avuy fa un sigle, de la mateixa manera que'ls catalans en el Bruch, notificaven per la boca dels trabuchos dels hortalsans á les hosts de Moncey que la sobirania social de la patria espanyola no tolerava sense enèrgica protesta, ni'l jou dels exèrcits invasors ni el despotisme d'un Napoleó, per emperador que fós. Dirigeix coral saludo als catalans, que ab sa forta protesta donen prova plena de la seva fermesa de caracter y de la forsa impulsiva cap á la consecució de les seves llibertats.

Sou els catalans—diu—la genuina representació de la rassa ibérica, debilitada pel lliberalisme. Les roques del Montserrat y la santa Cova hont Sant Ignasi escrigué les ordenances de un exèrcit disposat á lluitar contra la heretjia de ahír y d'avuy, son garantia de que la Providència vetllará sempre pel poble y per les tradicions catalanes. (Grans aplausos, com grans foren els que se li tributaren durant el discurs.)

EN SALABERRY. Al aixecarse l'eloqüent diputat, se li fá una gran ovació.

Va dir tantes coses, que no sé pas com les repetiria en poques ratlles. Si comencés may acabaria. En Salaberry estigué colossal. Les ovacions se succehien les unes á les altres. Les imatjes hermoses sortián d'aquella boca en cascates de

perles y diamants. ¡Jo may l'havía sentit tan eloqüent, tan poèich, tan felis de paraula vibranta y enardidora! Els héroes del Bruch foren idealisats per aquella boca de rossinyol, creantlosi un nimbe de gloria y santetat que enlluernava. Catalunya fou cantada ab frase enèrgica y entusiástica. Al dedicar un paragraf hermosíssim al timbal del Bruch, tothom semblava atret per aquella mágica cadencia de son parlar harmoniós, y á un li semblava sentir el só del timbal per entre penyes y boscos.

En Salaberry se guanyá en bona lluita les ovacions que entusiasmats li tributarem.

EL SR. QUEFE REGIONAL. Va resumir els discursos ab frases patriótiques, saludant als carlins per aquell acte grandiosíssim, y felicitant al mateix temps á la comissió executiva pel éxit de la festa. En nom de Don Carles doná les gracies á tots. (Grans aplausos).

Després dels aplausos, se donaren visques á Espanya, á Catalunya, á Don Carles, etc., etc.

Acallats que foren, se llegiren el següent autograf de Don Carles y telegrama de Don Jaume:

Autograf de Don Carles

«Venecia, 22.—En el patriótico «Aplech» de Manresa expreso mi entusiasmo por los gloriosos recuerdos que se conmemoran, que ellos alentarón mi juventud y ahora me sostienen en la fé y la esperanza.

Saluda afectuosamente á los congregados y á esas brillantes Juventudes, verdadera esperanza de la Patria.

CARLOS.»

Telegrama de Don Jaume

El senyor Trias llegí el següent telegrama de Don Jaume dirigit al Sr. Marqués de Tamarit.

«Paris, 28.

No me busquéis con los ojos entre vosotros, carlistas reunidos en Manresa, pero mi alma se encuentra identificada con las grandes manifestaciones de vuestra fe y de vuestro entusiasmo.

JAIME.»

La lectura fou rebuda ab grandiosos aplaudiments.

Després del mitin

Els uns á sopar, els altres á passeig mentres els altres sopen.

Els que tenien bitllet pera'l tren especial de les set, cap á la estació falta gent.

Els diputats, senadors y altres personalitats, anaren á visitar la Santa Cova, en corporació.

A les vuit y mitja comensava, á la fonda de Sant Domingo, á sopar la segona tanda. En aquesta hora ho feu també l'element oficial.

La funció de gala

Fou digne coronament de tan esplendida festa. El teatre tot era brillantor y llum y vida.

Se representaven «El Somatent de Girona» y «El timbal del Bruch».

En el primer intermedi, se procedí al repartiment de les llassades á les Banderes que assistiren al Aplech. Cada volta que passava una bandera, sessionava una tempestat d'aplausos.

Les dames, desde l'escenari, les anaven colcant á les respectives banderes, que'l senyor Viza cridava per rigurós ordre alfabèich. Sumaven 24.

A tres quarts de dotze tinguerem d'abandonar el teatre per agafar el tren especial, que sortia á les 12 y deu minuts.

De retorn

Ja tornem á Barcelona. El tren llarch, llarch, serpentejant per entre montanyes y plans, portant á dintre mil cors inflamats de sant entusiasme.

Jo recordo, endinsant ma vista en la foscor inmensa, el día passat á Manresa, les emocións sentides, les abraçades dels amichs, els actes espléndits realisats per mils y mils germans en doctrines y en ideals. Més que cansat, rendit, voldria dormir y no puch. Miro novament per entre la foscor, á través de la finestra, y veig una llum viva y roja allá al lluny, com l'ull llampaguejant d'una gran fera, llensant espurnes y fumejant:

—Adeu, bon pagés que saludas ab un foch de bengala als teus germans, de retorn, desde ta masia solitaria. Adeu, digne fill d'aquells avis venerables. Jo també't saludo ab el cor...!

JOAN M.ª ROMA.

Les coses, clares

«Metralla» publica una correspondencia de Sant Feliu de Llobregat, donant compte de la formació en aquell poble d'un centre obrer tradicionalista.

Ja'ns agrada la noticia, que afortunadament és certa, però lo que no'ns agrada és que carregui els neulers als carlins sobre si la seva intenció és matar el Centre Católich, quan els carlins son els qui paguen major cuota, son els qui precisament han llogat al mateix Centre Católich un local apart ó fi de ferhi política sense comprometre al Centre Católich y ajudarlos aixís á pagar el lloguer.

La pretinguda defensa que «Metralla» fa del Centre Católich se'ns fa molt sospitosa. Encara que ella ja's queixa de que'ls carlins del Centre Católich combatin la entrada en aquella casa del periódich nacionalista radical.

Peró, además, devem rectificar la falsetat més grossa que estampa «Metralla» y és:

Afirma que'l diputat per Berga va anar á Sant Feliu y va fer un sermó als carlins, dientlosi: *que si els carlins eren solidaris sols ho eren perque hi sortián guanyant, puig aixís tenien més representació en el Congrés; de lo contrari no haurien sigut may solidaris, puig ab els republicans y nacionalistes no podien serhi amichs de cap manera.* Y «Metralla» per tal motiu, ens diu *solidaris de conveniència.*

Aixó és una mentida més grossa que la barra del corresponsal de «Metralla». En Bordas no ha dit may aixó. En Bordas digué que eram solidaris com á catalans, pel bé que la Solidaritat podia fer á Catalunya; que eran solidaris com á carlins, per les ventatjes que'l partit podia treuren.

Y aixó que digué en Bordas, és lo cert y lo positiu. Es además, lo que tots els partits deyen, com ho digué «Metralla» cent voltes ab menys finura, fins al extrém de dir que la Solidaritat era la meitat del camí cap á la República.

Aquí lo que hi há és que'ls republicans ab les seves bestieses, y'ls catalanistes ab els seus odís personals, s'han dividit en solidaris y antissolidaris, en dretes y esquerres, mentres que nosaltres aném units tots, tots compactes, y, més que la Solidaritat, és el seny el que'ns dona forsa. Y sense tants crits, y sense tants discursos, y sense tanta fressa és casi sempre el bon sentit nostre (que és també el de la majoria de solidaris) el que dintre la Solidaritat s'imposa. Ni tenim les complacencies d'alguns de la dreta solidaria, ni les ridiculeses y radicalismes tontos d'altres de la esquerra solidaria. Perxó com que sempre guanyem, han dat en dir, uns y altres, sobretot els enemichs de Catalunya, que la Solidaritat ens havia resuscitat, que la Solidaritat era feta per els reaccionaris y pera'ls reaccionaris, ó sia els carlins.

Cumplim mes que ningú el compromís solidari; y actuant de tals, dintre de tal esfera, «Metralla», per més rabiosament anticarlina que sia, ens té á la seva disposició, y combatrém al costat d'ella contra'ls enemichs de Catalunya. Fora de aquí, ens tindrà «Metralla» per adversaris indomables, però sempre ab la major noblesa, sempre ab la major llealtat.

¿Mereixém donchs, els carlins, ser tractats de altra manera?

El dissapte passat, explotaren dues bombes.

Una á la Boqueria, á la matinada, que afortunadament no causá cap desgracia, y altra al vespre, á la Rambla de les Flors, que portá un home al cementiri y tres ferits á la casa de socors.

Ja tornem á serhi?

Veritablement Barcelona es digna de millor sort.

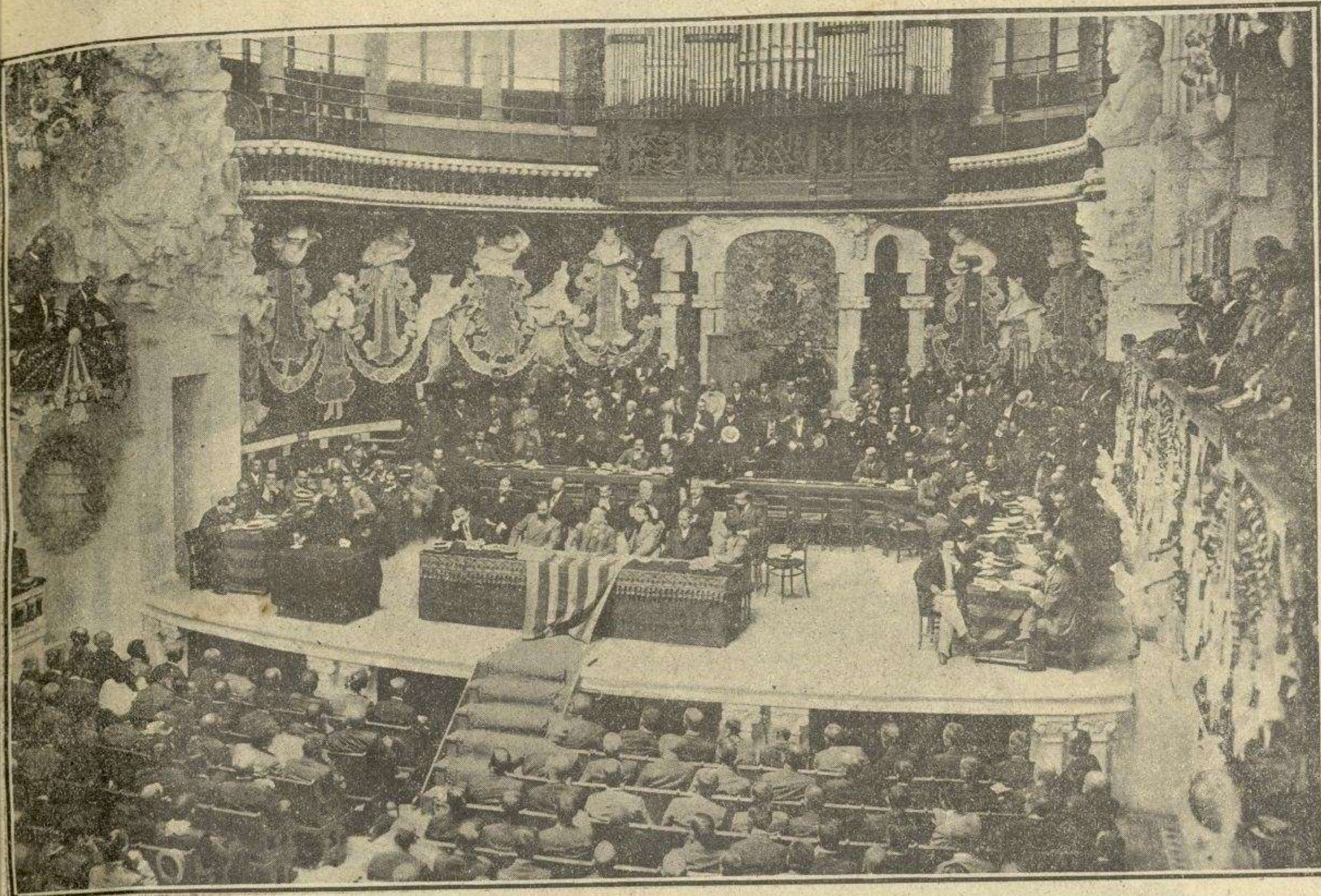
Quan el poble se disposava á presenciar la cabalgada, manifestació artística en honor del gloriós Jaume el Conqueridor, una má criminal intentá pertorbar l'alegria y esbarjo d'aquest poble, que viu del treball y pera'l noble treball.

¿Quan tindrán la sort de posar ma sobre aquesta gent perversa?

LA ASSAMBLEA CATALANA

El timbaler del Bruch

Palau de la Música Catalana, hont tingué lloch el día de Sant Pere la Assamblea de diputats y regidors solidaris. El representant carlí, en la mesa, es el Sr. Nuix, diputat provincial per Lleyda.

“APLECH PATRIOTICH” DE MANRESA

Un troç de Plassa Major de Manresa, en el moment de cantar l'Himne, mentres al Ajuntament les autoritats carlines firmaven el Pergamí.

El teatre era tot plé
y en Salaberry parlava,
fent bullir la sanch dels cors
ab el foch de llurs paraules,
d'igual modo que un Cromwell,
ab parla que ningú iguala,
despertava el mort esprit
de les multituds d'Irlanda.
Y en Salaberry, fogós,
al timbaler invocava,
aquell timbaler del Bruch
d'heròica é immortal hassanya.
Els vells ploráven de goig,
el jovent s'entussiasmava...
y era el teatre un campament
ab deliris de batalla.
L'orador de multituds,
el mágich de la paraula
demanava al timbaler,
ab crits fermes el despertava.
perque—deya—els invasors
encara els tenim á Espanya.
Els gabatxos del any vuit
ab fermesa guerrejàven
per robar la llibertat
á nostra patria estimada.
Al any vuit ab els canóns
destruïen y enrunáven,
portant arréu el condol
ab violencies y accions baixes.
Destruïen els sembrats,
els monestirs incendiáven,
saquejàven els arxius,
cremáven castells y cases,
invasien llochs sagrats,
els sagraris profanáven
y fonien per canóns
el bronze de les campanes;
fins qu'el timbaler del Bruch
va dir:—Prou, gent insensata!..
Si veniu per 'quets viaranys
os trencarém l'espina.
¡Cataláns, á l'arma tots!..
¡Sálvens, Deu!.. y ¡visca Espanya!..
La pátria lliure volém,
ó que'ns colgui si es esclava.—
Y al só del timbal del Bruch
els nostres avis bregáven,
vencent al exórich Rey
y al exércit que'l portava,
y salvant, també, l'Altar
y deixant lliure lo Patria.
Ara, els gabatxos d'avuy
no pórten bombes ni bales,
qu'els trossos de ferro y plom
no son bons per matar ánimes.
No han entrat per usurpar
la llibertat de la patria,
ni per destronar á un Rey
y á son lloch posarne un altre;
han vingut á robar fé,
á escampar doctrina insana,
á envenenar caps y cors,
á fer consciencies malaltes,
á invadir de llot pudent
inteligencies y cases,
portant doctrines fatals
pel be del cos y de l'ánima.
Amunt y crits, timbaler;
torna á tocar la badana,
y ab tu el toch de somatent
els campaners de la pátria.
Via fora els literats
impúdichs y de mal flaire
que fan en nostre terreny
una revolució mansa,
ab pornográfichs llibrots
y ab doctrines miserables.
Sempre es hora, timbaler,
de vetllar per nostra patria;
y creu qu'els llibres dolents
fan molt mes mal que les báles,
car les ferides del pit
metjes y remeys les sanen,
mes ningú podrá curar
les punyalades á l'ánima.
Desperta, brau timbaler;
Catalunya t'ho demana,
y corejen els seus crits
totes les regions d'Espanya.

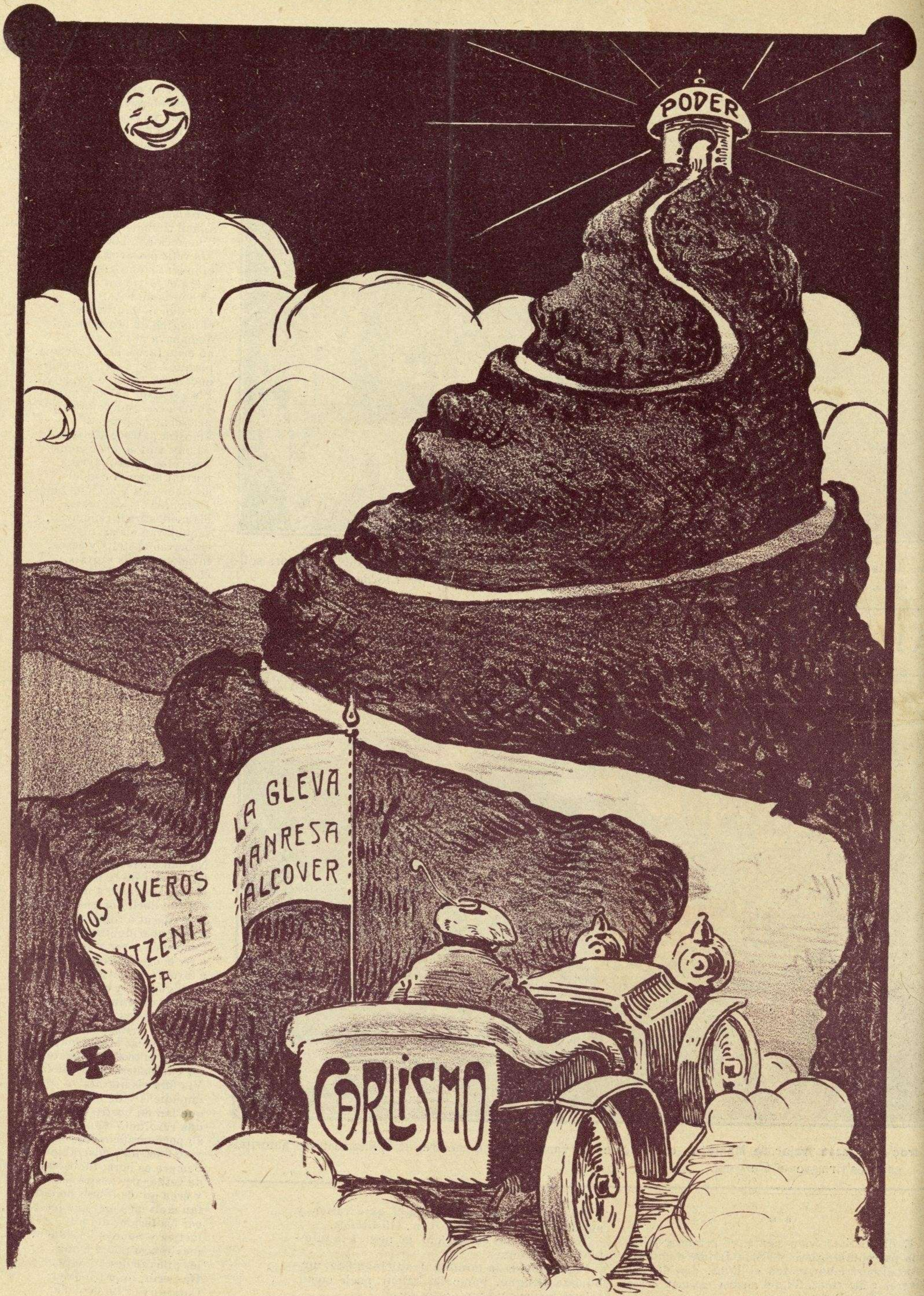
R. N.

El día de Sant Joan cantá sa primera Missa en la parroquial iglesia de Sant Jaume d'aquesta ciutat el nostre bon amich el Rvnt. don Ramón Oliveras y Martínez, fill del nostre estimat correlligionari Don Rafel.
El temple, espléndidament il·luminat, era plé de distingida concurrència.
De tot cor felicitem al nou ministre del Altar y á sa distingida familia, y de un modo especial al pare del celebrant.

Ha mort á Salamanca el sabi catedràtich y notabilíssim escriptor carlí Sr. Gil Robles.
Tots els carlins coneixiem, de nom, á tan il·lustre correlligionari.
Fou quefe de la minoria tradicionalista, publicista insigne, home de talent poch comú, cristiá fervent y humil á tot serho.
Tots sentim la seva mort, tan repentinament vinguda, y tots pregarem á Deu per l'etern descans de la seva ánima. R. I. P.

Tip. Lit. Fiol y C. Passatge Sant Joseph.—Barcelona

LA BANDERA REGIONAL

CONSIDERANDO....

Que aquest automovil fa
cent kilometres per hora,
FALLAMOS: que dintre poch
treurém de la menjadora ..